

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru, judecător Tatiana Sîrcu
Dosarul nr. 2a-2383/25
(2-24058294-02-2a-04072025)

D E C I Z I E

8 octombrie 2025

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Centru

În componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii
Grefier

Valeriu Arhip
Diana Corlăteanu și Nicolae Ghedrovici
Gabriela Catrinesco

examinând, în ședință de judecată publică, cererea de apel declarată de Ruslan Palanciuc și cererea de apel incident declarată de Ecaterina Palanciuc,

împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 aprilie 2025, prin care s-a admis parțial acțiunea,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată, înaintată de Ruslan Palanciuc către Ecaterina Palanciuc, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

La 29 mai 2024 Ruslan Palanciuc s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Ecaterina Palanciuc, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău privind determinarea domiciliului copilului minor.

În motivarea cererii de chemare în judecată reclamantul a indicat, că la 27 septembrie 2008, reclamantul Ruslan Palanciuc s-a căsătorit cu părăta Ecaterina Palanciuc, căsătoria fiind înregistrată cu nr. 437 la OSC sect. Centru, mun. Chișinău.

Indică că, în urma căsătoriei s-au născut copiii***** Palanciuc, născută la *****, ***** Palanciuc, născut la ***** și ***** Palanciuc, născut la *****.

Menționează că, la data de 12 aprilie 2019, de către Judecătoria Chișinău, sediul Centru căsătoria între reclamantul Palanciuc Ruslan și părăta Palanciuc Ecaterina a fost desfăcută.

Comunică, că la desfacerea căsătoriei, careva pretenții între părți referitor la stabilirea domiciliului copiilor minori nu au existat, însă ulterior, văzând că mama lor Ecaterina Palanciuc nu are grija de copii, îi lasă în grija persoanelor străine, reclamantul s-a adresat la 28 octombrie 2021 cu cerere de chemare în judecată către Ecaterina Palanciuc, intervenient accesoriu Direcția de Protecție a Drepturilor Copilului Centru cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori cu tatăl lor, Palanciuc Ruslan.

Invocă că, instanța de judecată și Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, neținând cont de argumentele aduse de către reclamant, precum că Ecaterina

Palanciuc nu are grija de copii și îi lasă în grija altor persoane străine, se interesează foarte rar de succesele și interesele copiilor minori și faptul că nu are posibilitatea de a le da toate cele necesare pentru creșterea și dezvoltarea lor, prin hotărârea din 24 iunie 2022, instanța de judecată a respins cererea de chemare în judecată, ca neîntemeiată.

Prin urmare, văzând situația dificilă în care se află copii reclamantul Ruslan Palanciuc, a intervenit cu o cerere de chemare în judecată prin care solicită instanței stabilirea domiciliului copiilor minori***** Palanciuc, născută la *****, **** Palanciuc, născut la ***** și **** Palanciuc, născut la *****, cu tatăl lor Ruslan Palanciuc.

Mai adaugă că, a încercat prin diferite metode de a discuta cu părâta referitor la soarta de mai departe a copiilor minori, însă discuțiile s-au soldat tot timpul cu certuri din partea părâtei. De mai multe ori în privința ei au fost întocmite procese contravenționale cu privire la faptul că abandona copiii minori pe perioade mai lungi de câteva săptămâni cu persoane străine. Totodată, mai evidențieze și faptul că aduce persoane necunoscute la locul de trai.

În același timp, aduce la cunoștință instanței că apartamentul în care domiciliază părâta, îi aparține reclamantului cu drept de proprietate

Relevă că, în cazul în care instanța de judecată va stabili domiciliul copiilor minori cu reclamantul, aceștia vor beneficia de un viitor mai bun, deoarece toate cheltuielile ce se referă la îngrijirea copiilor minori au fost și sunt suportate de către reclamant. Are un loc de muncă stabil și respectiv și venit stabil.

În susținerea circumstanțelor de drept, reclamantul Palanciuc Ruslan, a invocat dispozițiile art. 5, 7, 38, 166, 167 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova și art. 63 din Codul familiei al Republicii Moldova.

Reclamantul solicită admiterea cererii de chemare în judecată și determinarea domiciliului copiilor minori***** Palanciuc, născută la *****, **** Palanciuc, născut la ***** și **** Palanciuc, născut la *****, cu tatăl lor, Ruslan Palanciuc, la locul de trai permanent amplasat în mun. Chișinău, șos. Hîncești 59, apartamentul 1.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 aprilie 2025, s-a admis parțial acțiunea. S-a stabilit domiciliul copiilor minori: ***** Palanciuc, născut la ***** și **** Palanciuc, născut la *****, cu tata Ruslan Palanciuc. În rest, cererea de chemare în judecată în partea stabilirii domiciliului copilului minor***** Palanciuc, născută la *****, s-a respins, ca neîntemeiată.

Solicitarea apelantului:

Invocând dezacordul cu soluția primei instanțe, la 17 aprilie 2025, Ruslan Palanciuc a depus apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 9 aprilie 2025, solicitînd casarea parțială a acesteia și emiterea unei noi hotărîri de admitere integrală a acțiunii.

La data de 30 septembrie 2025 Ecaterina Palanciuc a prezentat apel incident, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 aprilie 2025, solicitînd admiterea apelului incident, casarea hotărîrii în partea admisă și emiterea în această parte a ueni noi hotărîri de respingere a acțiunii.

Argumentele părților:

În motivarea apelului **Ruslan Palanciuc** a indicat, că prima instanță și Direcția pentru apărarea drepturilor copiilor au omis să prezinte și avizul condițiilor de trai a mamei, dar și confirmarea locului de muncă și confirmarea surselor de venit pentru posibilitatea întreținerii a trei copii minori.

A menționat, că intimata cu nimic nu a ajutat acest timp copiii, cu toate că erau stabiliți cu ea, însă stătea apelantul cu ei și încă este obligat să achite executorului pensia alimentară, deoarece intimata a refuzat să anunțe pe el că intimata pleacă pe un an. Dar un an a trecut și încă nu a venit la copii pînă în ziua de față.

Consideră, că copilul firesc trebuie să fie atașat de mama, mai ales fiicele.

În motivarea apelului incident **Ecaterina Palanciuc** a indicat, că a ulterior stabilirii domiciliului la mamă, din cauza lipsei unui loc de muncă în Republica Moldova, apelanta a fost nevoită să plece în România pentru a-și găsi un serviciu. Plecarea s-a făcut cu acordul expres al tatălui, care a și semnat o declarație în acest sens. Ca măsură provizorie, copiii au rămas în grija unei bone, situație coordonată de comun acord cu tatăl și comunicată asistenței sociale competente. Aranjamentul a avut un unic scop: asigurarea mijloacelor de întreținere pentru copii, pe perioada găsirii unui venit stabil. Pe toată perioada aranjamentului provizoriu, tatăl a refuzat categoric să stea el cu copiii și nu a contribuit financiar la cheltuielile de îngrijire; remunerația bonei a fost achitată exclusiv din veniturile obținute de mamă în România. Deși inițial a fost de acord, ulterior tatăl a început să se prezinte pe neașteptat la locuința copiilor, inclusiv noaptea, folosind cheia deținută și provocând scandaluri bonei „pe motivul că „nu stau cu mama”. În mai multe rânduri, bona a fost nevoită să apeleze la Direcția de protecție a copilului, neștiind cum să procedeze în fața acestor situații.

La cererea de apel declarată de Ruslan Palanciuc, reprezentantul Ecaterinei Palanciuc, avocata Alina Ceban a prezentat referință, prin care și-a exprimat dezacordul cu argumentele expuse în apel și a solicitat respingerea acestuia.

Termenul de declarare a apelului:

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În acest context, având în vedere că dispozitivul hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru fost pronunțat la 9 aprilie 2025, iar cererea de apel a fost depusă la 17 aprilie 2025, Colegiul judiciar constată că aceasta a fost declarată în termen.

Poziția părților în ședința de apel:

În ședința instanței de apel apelanta/intimată Ecaterina Palanciuc și reprezentantul acesteia, avocatul Alina Ceban au solicitat admiterea apelului incident în sensul formulat și respingerea apelului declarat de Ruslan Palanciuc.

Apelantul/reclamant Ruslan Palanciuc în ședința instanței de apel a solicitat admiterea apelului și respingerea apelului incident depus de Ecaterina Palanciuc.

Intervenientul accesoriu Direcția pentru Protecția Copilului sect.Centru în ședința de judecată nu s-a prezentat, dar a depus cerere de examinare în lipsa sa. Urmare a acestui fapt și în corespundere cu prevederile art. 379 alin. (1) Cod de procedură civilă, Colegiul a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Aprecierea instanței de apel:

Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul declarat drept întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea hotărârii instanței de fond, din următoarele considerente

În conformitate cu art. 373 din Codul de procedură civilă, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în primă instanță. În limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și cele care nu au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanță de apel de către participanții la proces. În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță. Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Apelantului nu i se poate crea în propria cale de atac o situație mai dificilă decât aceea din hotărârea atacată cu apel, cu excepția cazurilor cînd consimte și cînd hotărârea este atacată și de alți participanți la proces.

Potrivit art. 385 alin. (1) lit. c) din Codul de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul și să caseze integral sau parțial hotărârea primei instanțe, emițînd o nouă hotărîre.

În acord cu art. 386 alin.(1) din Codul de procedură civilă, hotărârea primei instanțe se casează sau se modifică de instanța de apel dacă: a) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei nu au fost constatate și elucidate pe deplin; b) circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, pe care prima instanță le consideră constatate, nu au fost dovedite cu probe veridice și suficiente; c) concluziile primei instanțe, expuse în hotărîre, sînt în contradicție cu circumstanțele cauzei; d) normele de drept material sau normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat.

Conform art. 387 lit. c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material sînt încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a interpretat eronat legea.

Colegiul civil reține că instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, reținându-se rolul determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze la însușirea motivelor instanței inferioare. (Hirro Balani c. Spaniei, nr. 18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis c. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Potrivit recomandărilor avizului nr.11 din 2008 al Consiliului Consultativ al Judecătorilor Europeni (CCJE) în atenția Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind calitatea hotărârilor judecătorești, o motivație și o analiză clară sunt cerințele fundamentale ale hotărârilor judecătorești și un aspect important al dreptului la un proces echitabil.

În conformitate cu prevederile art.118 alin. (1) Cod de procedură civilă, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale, iar conform art. 130 Cod de procedură civilă, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă,

nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblu și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Nici un fel de probe nu au pentru instanța judecătoarească o forță probantă prestabilită fără aprecierea lor. Fiecare probă se apreciază de instanță privitor la pertinență, admisibilitatea, veridicitatea ei, iar toate probele în ansamblu, privitor la legătura lor reciprocă și suficiența pentru soluționarea cauzei.

Așadar, din suportul probatoriu prezent la materialele cauzei rezultă cu certitudine că, reclamantul Ruslan Palanciuc și părăta Ecaterina Palanciuc sunt părinții copiilor minori:***** Palanciuc, născută la *****, ***** Palanciuc, născut la ***** și ***** Palanciuc, născut la *****, fapt confirmat prin copia certificatelor de naștere (f.d. 8-10).

După separarea părinților, prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 12 martie 2019 s-a stabilit domiciliul copiilor minori:***** Palanciuc, născută la *****, ***** Palanciuc, născut la ***** și ***** Palanciuc, cu mama Ecaterina Palanciuc, având condiții bune de trai.

Ulterior stabilirii domiciliului la mamă, din cauza lipsei unui loc de muncă în Republica Moldova, Ecaterina Palanciuc a fost nevoită să plece în România pentru a-și găsi un serviciu. Plecarea s-a făcut cu acordul expres al tatălui, care a și semnat o declarație în acest sens, fapt confirmat prin cererea anexată la (f.d.24).

Înaintând prezenta acțiune împotriva părțitei Ecaterinei Palanciuc, reclamantul Ruslan Palanciuc a solicitat determinarea domiciliului copiilor minori***** Palanciuc, născută la *****, ***** Palanciuc, născut la ***** și ***** Palanciuc, născut la ***** cu tatăl lor, Ruslan Palanciuc, la locul de trai permanent amplasat în mun. Chișinău, şos. Hînceşti 59, apartamentul 1.

Fiind investită cu examinarea cauzei, instanța a admis acțiunea parțial, respingând cererea de chemare în judecată în partea stabilirii domiciliului copilului minor***** Palanciuc, născută la *****.

Verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate prin prisma argumentelor invocate în apel și, raportându-le la suportul probatoriu, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru constată că prima instanță nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante privind penalitatea, interpretând eronat legea în raport cu aceasta.

Așadar, conform art. art. 6 al.(1), (2) din Codul familiei, persoanele fizice își realizează de sine stătător drepturile ce le aparțin și iau naștere din relațiile familiale, dacă prezentul cod nu prevede altfel; (2) realizarea drepturilor și îndeplinirea obligațiilor familiale nu trebuie să lezeze drepturile, obligațiile, libertățile și interesele legitime ale altor membri ai familiei și ale altor persoane.

Potrivit art. 63 alin. (1)-(3) din Codul familiei, în cazul când părinții locuiesc separat, domiciliul copilului care nu a atins vîrstă de 14 ani se determină prin acordul părinților. Dacă un atare acord lipsește, domiciliul minorului se stabilește de către instanța judecătoarească, ținându-se cont de interesele și părere copilului (dacă acesta a atins vîrstă de 10 ani). În acest caz, instanța judecătoarească va lua în considerare atașamentul copilului față de fiecare dintre părinți, față de frați și surori, vîrstă copilului, calitățile morale ale părinților, relațiile existente între fiecare părinte și copil, posibilitățile părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.). La determinarea domiciliului copilului minor, instanța judecătorescă va cere și avizul

autorității tutelare teritoriale în a cărei rază teritorială se află domiciliul fiecărui dintre părinți.

Din conținutul dispoziției legale enunțate, instanța de apel reține că, unul dintre criteriile pentru determinarea domiciliului copilului minor este posibilitatea părinților de a crea condiții adecvate pentru educația și dezvoltarea copilului (îndeletnicirile și regimul de lucru, condițiile de trai etc.).

La caz, Colegiul civil remarcă, că la data de 11.09.2025, prin încheierea Judecătoriei Chisinau, sediu Centru, a fost emisăordonanță de protecție pentru toți cei trei minori:**** Palanciuc, născută la ****, **** Palanciuc, născut la **** și **** Palanciuc, născut la ****, împotriva tatălui, Ruslan Palanciuc pentru 90 de zile, în temeiul constatărilor privind conduite agresive și episoade de violență fizică și psihologică semnalate de copii.

Astfel instanța de judecată a constatat, că tatăl copiilor minori Ruslan Palanciuc manifestă comportament agresiv față de copiii, aplică violență fizică în privința lui**** Cirpian și, ce se manifestă prin lovituri atât cu palma și cu pumnul peste corp, îmbrâncire, tragere de păr, și care provoacă suferințe fizice, cît și violență psihologică, care se manifestă prin provocarea de suferințe psihice și stări de tensiune, prin numiri cu cuvinte ofensatoare, jignitoare, impunerea voinței și controlului, intimidarea copiilor. Deși, în cadrul ședinței de judecată nu s-a constatat aplicarea violenței fizice de către Palanciuc Ruslan în privința copilului minor **** în vîrstă de 5 ani, totuși instanța a constatat că ultimul a fost supus violenței psihologice, fiind și martor la actele de violență fizică și psihologică aplicate în privința copiilor **** și****.

Totodată, instanța a apreciat critic poziția lui Ruslan Palanciuc, precum că ultimul nu aplică violență în privința copiilor, dar este o metodă de educație a acestora. Or, în cadrul ședinței de judecată ultimul a recunoscut de fapt că, a lovit-o pe Romina, cît și pe **** inclusiv cu pumnul în piept, i-a numit că sunt proști, li-a blocat cardurile, le-a deconectat intemelul, a scos ușa din odaia lui **** din balamale ca să-l verifice. Iar, în astfel de circumstanțe descrise și constatațe în ședință, copiii au menționat că este frică de tata, care li-a distrus emoțional și psihologic.

Aplicând aceste repere în cazul din speță, ordonanța de protecție este o probă judiciară, care schimbă echilibrul analizei pe domiciliu. Ea exprimă, în timp real, constatări despre siguranța copiilor în mediul patern și trebuie integrată în evaluarea criteriilor din art. 63 Codul familiei (calități morale, condiții de trai, legătura cu frații, stabilitate).

Ba mai mult, instanța de fond a separat doi frați minori de sora lor mai mare,**** Palanciuc(15 ani), rămasă la mamă, fără să ofere motive relevante și suficiente despre impactul psihologic al ruperii cotidiene a legăturilor dintre frați și fără să demonstreze că această separare ar aduce un beneficiu net dezvoltării lor.

Nu în ultimul rând, pentru un copil de vîrstă lui **** (la limita de 14 ani), instanța trebuia să facă o audiere adaptată și o anchetă socială actualizată, explorând nu doar performanța școlară sau spațiul locativ, ci relațiile de atașament, rutinele zilnice, predictibilitatea și stabilitatea mediului de viață. Or, hotărârea de fond nu explică de ce dezlipirea de sora majoră a unității de fratrie ar servi interesul băieților și nici de ce calitățile morale ale tatălui – reflectate inclusiv de conduită ulterioară – ar prevale asupra unui mediu matern care asigurase îngrijirea zilnică, protecția și continuitatea.

În consecință, Colegiul apreciază că standardul material din art. 63 CF a fost aplicat eronat de către instanța de fond: criteriile cardinale (siguranță, atașament, fratrie, stabilitate)

au fost subordonate considerentelor materiale și unei situații temporare, iar evaluarea nu a fost actualizată la realitatea trăită de copii.

Menținerea fraților împreună nu este un simplu deziderat sentimental, ci un criteriu expres al analizei impuse de art. 63 Codul familiei: la stabilirea domiciliului, instanța trebuie să evalueze legătura copilului cu frații/surorile, alături de atașament, vârstă, calitățile morale ale părinților, condițiile efective de trai și stabilitatea mediului. Or, hotărârea de fond a plasat ***** și ***** la tată, lăsând-o pe***** (15 ani) la mamă, fără o demonstrație actualizată că dezlipirea frației ar servi, în fapt, interesul superior al fiecăruia.

Sub acest aspect, Completul accentuează, că din perspectivă psihologică și socială, frația funcționează ca un sistem de protecție: copiii împart rutine, sprijin emoțional, modele de comportament și o memorie comună a familiei. În spătă, *****, aflat la pragul adolescenței, și ***** , mult mai mic, au în***** Palanciuc o ancoră afectivă importantă – o prezență care facilitează adaptarea școlară, reglarea emoțiilor și securitatea atașamentului. Separarea lor, în lipsa unor cauze serioase și probate, expune copiii la stres relațional, instabilitate și riscul apariției unor dificultăți de integrare.

Pe cale de consecință, având în vedere riscul actual în mediul patern (violență fizică/psihică, temeri explicite ale copiilor, Colegiul apreciază ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Palanciuc către Ecaterina Palanciuc, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori ***** Palanciuc și ***** Palanciuc.

În final, instanța de apel ajunge la concluzia de a respinge cererea de apel declarată de Ruslan Palanciuc, a admite cererea de apel incident declarată de Ecaterina Palanciuc, a casa hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 aprilie 2025, în partea stabilirii domiciliul copiilor minori: ***** Palanciuc și ***** Palanciuc cu tata Ruslan Palanciuc, și în această parte a emite o nouă hotărâre de respingere a acțiunii depuse de Ruslan Palanciuc către Ecaterina Palanciuc, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, ca fiind neîntemeiată.

În conformitate cu art. 385 alin.(1) lit. c), art. art. 389-390, CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

d e c i d e :

Se respinge cererea de apel declarată de Ruslan Palanciuc.

Se admite cererea de apel incident declarată de Ecaterina Palanciuc.

Se casează hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 9 aprilie 2025, în partea stabilirii domiciliul copiilor minori: ***** Palanciuc și ***** Palanciuc cu tata Ruslan Palanciuc, și în această parte se emite o nouă hotărâre, prin care:

Se respinge cererea de chemare în judecată depusă de Ruslan Palanciuc către Ecaterina Palanciuc, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului sectorul Centru, municipiul Chișinău cu privire la stabilirea domiciliului copiilor minori, ca fiind neîntemeiată.

Decizia este definitivă din momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la data comunicării deciziei integrale.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Arhip

Judecătorii

Diana Corlăteanu

Nicolae Ghedrovici